

Ministerstwo
Sportu i Turystyki

PROGRAM ROZWOJU TURYSTYKI WIEJSKIEJ W POLSCE NA LATA 2025-2035 podstrategia sektorowa dla turystyki wiejskiej

Załącznik nr 6

Kluczowe rekomendacje wynikające z Programu rozwoju turystyki wiejskiej w Polsce na lata 2025-2035 do ujęcia w „Strategii rozwoju turystyki w Polsce”

Zadanie publiczne pn.

„Opracowanie dokumentu pn. „Program rozwoju turystyki wiejskiej w Polsce na lata 2025-2035 – podstrategii sektorowej dla turystyki wiejskiej” dofinansowano ze środków Ministerstwa Sportu i Turystyki zgodnie z zawartą umową nr 2025/0011/0296/UDOT/DT/BP/JP z dnia 2.06.2025 roku.

**PROGRAM ROZWOJU TURYSTYKI
WIEJSKIEJ NA LATA 2025-2035
– podstrategia sektorowa dla turystyki wiejskiej**

**Kluczowe rekomendacje
wynikające z Programu rozwoju turystyki wiejskiej
w Polsce na lata 2025-2035 do ujęcia w
„Strategii rozwoju turystyki w Polsce”**

grudzień 2025

Wprowadzenie

Turystyka wiejska stanowi jeden z kluczowych segmentów krajowego systemu turystyki, łącząc rozwój gospodarczy obszarów wiejskich z ochroną krajobrazu, dziedzictwa kulturowego oraz wzmacnianiem lokalnych społeczności. Jej potencjał rozwojowy wynika zarówno z rosnącego zainteresowania wypoczynkiem blisko natury, jak i z megatrendów społecznych, demograficznych i technologicznych.

Poniższe rekomendacje wskazują istotne kierunki działań, które mogą być realizowane i wspierane przez administrację rządową w ramach spójnego programu rozwoju i promocji turystyki w Polsce.

- 1. Wsparcie rozwoju ofert turystyki wiejskiej opartych o zidentyfikowane filary (fundamenty) produktowe**
- 2. Wzmocnienie jakości oferty turystyki wiejskiej**
- 3. Rozwój oferty turystyki wiejskiej odpowiadający na zmiany i zagrożenia w otoczeniu**
- 4. Budowa krajowej marki parasolowej i submarek turystyki wiejskiej**
- 5. Rozwój zintegrowanego systemu promocji i dystrybucji ofert turystyki wiejskiej**
- 6. Efektywny system koordynacji i przywództwa**
- 7. Rozwój kompetencji kadr i lokalnych liderów**
- 8. Integracja zasobów wiedzy i informacji**
- 9. Ujednolicenie pojęć i definicji dotyczących agroturystyki i turystyki wiejskiej**
- 10. Reforma przepisów prawnych dla agroturystyki i turystyki wiejskiej**

Rekomendacja 1. Wsparcie rozwoju ofert turystyki wiejskiej opartych o zidentyfikowane filary (fundamenty) produktowe

Istotnym kierunkiem działań jest rozwój i porządkowanie oferty turystyki wiejskiej w oparciu o jasno zdefiniowane fundamenty (filary) rozwoju produktu turystyki wiejskiej, które wyznaczają specjalizacje i priorytety rozwojowe sektora. Produkty te pełnią rolę punktu odniesienia dla działań inwestycyjnych, szkoleniowych i promocyjnych, a także sprzyjają wydłużaniu sezonu i dywersyfikacji dochodów mieszkańców obszarów wiejskich. Zwiększają one atrakcyjność pobytu, wydłużają sezon oraz tworzą dodatkowe źródła dochodów dla mieszkańców wsi, a także:

W podstrategii zidentyfikowano siedem fundamentów (filarów) rozwoju produktu turystyki wiejskiej:

- Wypoczynek w kwaterze agroturystycznej (działającym gospodarstwie rolnym),
- Oferta kulinarna polskiej wsi i enoturystyka,
- Turystyka aktywna na wsi,
- Regeneracja na łonie natury,
- Produkty oparte na kulturze i tradycji,
- Turystyka rolniczo-edukacyjna i rozwijająca postawy proekologiczne,
- Oferty niszowe, pozwalające na specjalizację i wykorzystanie nowych trendów w turystyce.

Wsparcie zakłada działania na rzecz poszerzania zakresu oferty, poprawy jej jakości, pakietyzacji, rozszerzanie zakresu usług oferowanych turystom i mocniejsze ich oparcie o założenia ekonomii doświadczeń oraz lepsze wykorzystanie lokalnych zasobów poprzez m. in. szkolenie usługodawców zainteresowanych wdrażaniem nowych usług i doradztwo z tym związane, realizację programów wsparcia rozwoju niszowych i specjalistycznych form aktywności, instrumenty wsparcia inwestycyjnego dla tego typu przedsięwzięć.

Rekomendacja 2. Wzmocnienie jakości oferty turystyki wiejskiej

Kluczowym elementem rozwoju turystyki wiejskiej jest spójny i rozpoznawalny system jakości, oparty na kategoryzacji, certyfikacji i rekomendacjach. System taki zwiększa przejrzystość oferty, buduje zaufanie klientów i ułatwia skuteczną promocję usług o potwierdzonym standardzie. Efektywny system kategoryzacji zwiększa zainteresowanie klientów, poprawia sprzedaż i motywuje usługodawców do udziału w strukturach branżowych, wzmacniając organizacje i stabilność całego sektora.

Wsparcie realizacji systemu kategoryzacji obejmuje m.in.:

- rozwój jednolitych standardów i procedur oraz ich upowszechnienie i promocję,
- przygotowanie, szkolenie, doszkalanie kadr audytorskich/oceniających,
- opracowanie i wdrożenie narzędzi do obsługi procesu (rejestry, procedury, baza ofert),
- promocję oznaczeń jakości w kampaniach i portalach
- powiązanie udziału w systemie jakości z instrumentami wsparcia (np. priorytety w programach, konkursach i promocji).

Skuteczność takiego systemu pozostaje bezpośrednio związana z potencjałem organizacyjnym i kompetencyjnym podmiotów, które go realizują. Istotnym wyzwaniem jest więc wzmocnienie podmiotów branżowych (w tym Polskiej Federacji Turystyki Wiejskiej „Gospodarstwa Gościnne” oraz stowarzyszeń agroturystycznych) jako instytucji rozwijających i obsługujących kategoryzację, wspieranych merytorycznie i promocyjnie przez sieć ODR-ów oraz CDR i ew. BCU Agroturystyka. Silne organizacje branżowe sprzyjają profesjonalnemu zarządzaniu standardami, skutecznej promocji oznaczeń jakości i stałemu doskonaleniu systemu.

Rekomendacja 3. Rozwój oferty turystyki wiejskiej odpowiadający na zmiany i zagrożenia w otoczeniu

Rekomenduje się ukierunkowanie rozwoju turystyki wiejskiej na trzy powiązane obszary, które w największym stopniu wpływają na trwałość i konkurencyjność segmentu: zrównoważony rozwój, zmiany demograficzne i megatrendy społeczne oraz cyfryzację.

W obszarze zrównoważonego rozwoju rekomendacja obejmuje wspieranie rozwiązań ograniczających presję na środowisko i krajobraz, w tym działań wzmacniających ochronę zasobów przyrodniczych i kulturowych, łagodzenie skutków zmian klimatu oraz przeciwdziałanie chaotycznej zabudowie. Istotne znaczenie ma także rozwój systemów certyfikacji ekologicznej, promocja i upowszechnianie dobrych praktyki w gospodarowaniu zasobami (woda, energia, odpady – gospodarka zeroemisyjna, cyrkularna) oraz rozwój zrównoważonych form mobilności i wypoczynku.

W kontekście zmian demograficznych i megatrendów społecznych rekomendacja dotyczy rozwijania oferty odpowiadającej na potrzeby zróżnicowanych grup odbiorców: seniorów, rodzin, osób aktywnych, turystów poszukujących regeneracji, a także osób łączących wypoczynek z pracą zdalną oraz osób ze specjalnymi potrzebami. Uwzględnienie tych trendów sprzyja wydłużaniu sezonu, rozwojowi produktów całorocznych, a także wzrostowi znaczenia usług o podwyższonym standardzie, doświadczeń edukacyjnych oraz rozwojowi ofert typu „slow tourism”.

W zakresie cyfryzacji rekomendacja obejmuje wzmacnianie kompetencji i narzędzi cyfrowych w marketingu, dystrybucji i zarządzaniu ofertą (widoczność online, rezerwacje, obsługa klienta, analityka), a także sieciowanie i wspólną promocję ofert usługodawców. Cyfryzacja ułatwia personalizację oferty, zwiększa dostępność dla turystów oraz sprzyja rozwojowi produktów niszowych, które bez kanałów cyfrowych pozostają trudno osiągalne dla rynku.

Rekomendacja 4. Budowa krajowej marki parasolowej i submarek turystyki wiejskiej

Rekomenduje się budowę krajowej marki parasolowej turystyki wiejskiej jako wspólnej ramy komunikacyjnej, która porządkuje rozproszoną ofertę, wzmacnia jej rozpoznawalność i ułatwia prowadzenie spójnych działań promocyjnych w kraju i za granicą. Marka taka pełnić będzie funkcję „obietnicy jakości i doświadczenia” oraz punktu odniesienia dla systemów kategoryzacji i certyfikacji.

Marka parasolowa stanowi punkt odniesienia i integruje submarki: „Gospodarstwa Gościnne”, „Zagrody Edukacyjne” oraz „Slow Siedliska”. które odpowiadają na różne motywacje i potrzeby turystów, a jednocześnie wspólnie wzmacniają wizerunek polskiej wsi jako miejsca autentycznego, nowoczesnego i atrakcyjnego. Submarki pomagają segmentować rynek, kierować przekaz do konkretnych grup odbiorców, a także tworzyć czytelne standardy produktu i doświadczenia.

Rekomendacja 5. Rozwój zintegrowanego systemu promocji i dystrybucji ofert turystyki wiejskiej

Rekomenduje się rozwój zintegrowanego systemu promocji i dystrybucji turystyki wiejskiej, łączącego działania cyfrowe i analogowe. W części cyfrowej obejmuje to długofalowo zaplanowane i realizowane w horyzoncie wieloletnim kampanie obejmujące różnorodne działania internetowe, media społecznościowe, content marketing oraz narzędzia personalizacji, jak też algorytmy AI. W części analogowej zakłada się obecność na wydarzeniach i targach, przygotowywanie i aktualizację tradycyjnych materiałów promocyjno-informacyjnych, działania prowadzone w regionach, współpracę z samorządami i sieciami informacji turystycznej.

Rolę centralnych kanałów dystrybucji i inspiracji pełnić powinny portale agroturystyka.pl oraz odpoczywajnawsi.pl, wspierane przez narzędzia inteligentne (np. wirtualny asystent AI/LLM) ułatwiające wyszukiwanie i dobór ofert do preferencji turysty.

W systemie instytucjonalnym istotne role dotyczą w szczególności MSiT – koordynację strategiczną w obszarze turystyki i ram programowych, MRiRW – powiązanie działań turystycznych z rozwojem obszarów wiejskich i instrumentami rolnymi, POT – prowadzenie i integrację działań promocyjnych (w tym krajowych i zagranicznych) oraz Polskiej Federacji Turystyki Wiejskiej „Gospodarstwa Gościnne”, pełniącej rolę koordynatora.

Rekomendacja 6. Efektywny system koordynacji i przywództwa

Rekomenduje się wzmocnienie systemu zarządzania poprzez utworzenie stałych mechanizmów koordynacji i realizacji oraz opinowania działań kluczowych interesariuszy, odpowiedzialnych za rozwój turystyki wiejskiej. Proponuje się powołanie dwóch struktur: Zespołu ds. turystyki wiejskiej (ciała opiniująco-doradczego) oraz Centrum Koordynacji Turystyki Wiejskiej (podmiotu odpowiedzialnego za działania organizacyjne i koordynacyjne).

Zespół ds. Turystyki Wiejskiej stanowić będzie kontynuację Rady Programowej Turystyki Wiejskiej składać się będzie z przedstawicieli kluczowych instytucji i organizacji, zajmujących się kwestiami turystyki wiejskiej. Pełnić będzie rolę stałego forum współpracy strategicznej pomiędzy administracją rządową, instytucjami odpowiedzialnymi za rozwój turystyki i obszarów wiejskich, organizacjami branżowymi oraz kluczowymi interesariuszami sektora. Jego podstawowym zadaniem jest zapewnienie spójności kierunków działań, koordynacji polityk publicznych, współpracy międzyresortowej oraz zgodności inicjatyw podejmowanych w obszarze turystyki wiejskiej z celami podstrategii i „Strategii rozwoju turystyki w Polsce”.

Centrum Koordynacji Turystyki Wiejskiej (nowy podmiot lub struktura powołana w ramach jednej z instytucji, tworzących Zespół ds. turystyki wiejskiej) pełnić będzie funkcję operacyjnego zaplecza wdrożeniowego polityki rozwoju turystyki wiejskiej. Jego rolą jest praktyczna integracja działań realizowanych w ramach podstrategii oraz zapewnienie ciągłości, profesjonalizacji i skuteczności mechanizmów rozwoju, jakości i promocji tego segmentu turystyki. Do podstawowych zadań Centrum należeć będzie koordynacja wdrażania kluczowych elementów systemu turystyki wiejskiej, w tym: rozwoju submarek, systemu kategoryzacji i jakości, narzędzi promocji oraz cyfrowych platform informacyjno-dystrybucyjnych. Centrum odpowiada za bieżącą współpracę z resortami administracji państwowej, organizacjami branżowymi, POT, ROT/LOT, jednostkami doradztwa rolniczego oraz partnerami regionalnymi i lokalnymi, wspierając ich w realizacji spójnych standardów i rozwiązań.

Rekomendacja 7. Rozwój kompetencji kadr turystyki wiejskiej

Rekomenduje się rozwój systemu szkoleń i doradztwa dla usługodawców i lokalnych liderów, realizowanego w układzie współpracy CDR/ODR, organizacji branżowych oraz stowarzyszeń agroturystycznych. System obejmuje szkolenia podstawowe i specjalistyczne, doradztwo indywidualne, mentoring, wizyty studyjne oraz upowszechnianie dobrych praktyk. Zakres kompetencji obejmuje m.in.: rozwój produktów i pakietów, marketing cyfrowy i sprzedaż, obsługę klienta, standardy jakości i kategoryzację, a także zagadnienia prawno-organizacyjne prowadzenia działalności.

Rekomendacja 8. Integracja zasobów wiedzy i informacji o turystyce wiejskiej

Rekomenduje się utworzenie i rozwój centralnej bazy danych o turystyce wiejskiej jako narzędzia gromadzenia, standaryzacji i analizy informacji. Baza wspiera monitoring realizacji polityk publicznych, identyfikację trendów i luk rozwojowych oraz planowanie działań promocyjnych i programów wsparcia. Repozytorium obejmuje m.in. dane o bazie noclegowej i usługowej, submarkach, systemach jakości, działaniach marketingowych, kompetencjach kadr oraz efektach projektów pilotażowych. W praktyce stanowi zaplecze dla decyzji administracji, POT, regionów i branży, a także podstawę do raportowania i oceny skuteczności interwencji.

Rekomendacja 9. Ujednolicenie pojęć i definicji dotyczących agroturystyki i turystyki wiejskiej

Rekomenduje się ujednolicenie pojęć i definicji dotyczących agroturystyki i turystyki wiejskiej, w szczególności w obszarach funkcjonujących poza porządkiem prawnym, takich jak: dokumenty strategiczne i programowe, regulaminy konkursów i grantów, kryteria wsparcia, standardy jakości, komunikacja instytucjonalna i promocyjna oraz opisy produktów na portalach.

Ujednolicenie służy przejrzystości segmentu, porównywalności danych, spójności przekazu marketingowego, a także trafniejszemu projektowaniu instrumentów wsparcia i ograniczeniu nieporozumień między interesariuszami (administracja–branża–turyści).

Rekomendacja 10. Reforma przepisów prawnych dla agroturystyki i turystyki wiejskiej

Rekomenduje się wypracowanie nowoczesnych ram prawnych dla agroturystyki (w formie ustawy lub spójnego pakietu zmian), jako instrumentu zwiększającego stabilność, przewidywalność i bezpieczeństwo funkcjonowania usługodawców. Celem jest uporządkowanie zasad prowadzenia działalności, doprecyzowanie statusu gospodarstw agroturystycznych oraz zmniejszenie barier rozwojowych w obszarze rozszerzania oferty usług.

Takie rozwiązania sprzyjają profesjonalizacji sektora, zwiększają skłonność do inwestycji, ułatwiają integrację agroturystyki z systemami jakości i promocji, a w efekcie wzmacniają konkurencyjność turystyki wiejskiej w ramach całej oferty turystycznej kraju.

Ministerstwo
Sportu i Turystyki

**Opracowanie: Polska Federacja Turystyki Wiejskiej „Gospodarstwa Gościnne”
Nałączów 2025**

Zadanie publiczne pn. „Opracowanie dokumentu pn. „Program rozwoju turystyki wiejskiej w Polsce na lata 2025-2035 – podstrategii sektorowej dla turystyki wiejskiej” dofinansowano ze środków Ministerstwa Sportu i Turystyki zgodnie z zawartą umową nr 2025/0011/0296/UDOT/DT/BP/JP z dnia 2.06.2025 roku.